

Commissie Strategische Opgaven 14 februari 2025

Vragen Huib Ghijsen (SP), over Brief GS van 28 januari 2025 over Dossier Kernenergie – Lokaal Impact Rapport ‘Lusten en lasten in balans’ - 620237, agendapunt 4

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
1. Wat is de totale energiebehoefte in 2040 en hoeveel wind / zon / waterstof energie wordt er dan al opgewekt?	De totale energiebehoefte in 2040 zoals in de CES 3.0 aangegeven voor de industrie is ca. 8 GW (pag.22 CES 3.0). Dit is weliswaar niet de gehele energiebehoefte, maar de industrie maakt wel 90% uit van de totale energievraag in Zeeland. Conform de doelstelling in de RES wordt 3 TWh duurzame elektriciteit opgewekt in 2030, voor 2040 is dat nog niet gekwantificeerd. Voor de huidige plannen om met groene stroom via elektrolyse groene waterstof te maken is in 2040 4,7GW aan beschikbaar elektrisch vermogen nodig. Daarmee kan 396Kton waterstof geproduceerd worden. Het benodigd beschikbaar vermogen is een groeipad en zal niet direct nodig zijn. Het genoemde elektrisch vermogen zal echter niet voldoende zijn. Om het huidige gebruik van grijze waterstof alleen al te vervangen door groene waterstof is 6GW aan elektrolysecapaciteit nodig.
2. Is Zeeland wel de juiste locatie voor 2 kernenergiecentrales vanwege clustering met de aanlanding van windenergie en de opslag / transport van waterstof en ammoniak?	De provincie heeft geen rol in de voorbereiding en bouw van twee nieuwe kerncentrales. Dat is in handen van het Rijk en dit zal onderdeel uit moeten maken van onderzoeken rondom de (wettelijke) procedures vanuit het Rijk, zoals de m.e.r.
3. De noodzaak van kernenergie is vooral gericht op het aanvullen van wind en zon energie, voor de gevallen dat die opwekking als gevolg van weersomstandigheden te laag is. Maar wat gebeurt er dan met de stroom van de kerncentrales - als de weersomstandigheden voor zon en windenergie gunstig zijn - die immers niet naar behoefte aan – en uitgezet kunnen worden?	De kerncentrales moeten zorgen voor een stabiel basisaanbod van elektriciteit. Dat wordt aangevuld met uit wind- en zonne-energie geproduceerde stroom. Een eventueel teveel aan geproduceerde stroom kan worden ingezet voor bijvoorbeeld productie van groene waterstof via elektrolyse. Om dit mogelijk te maken is het nodig dat er voldoende regelbaar flexibel vermogen wordt gecreëerd.

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
4. Hoeveel capaciteit voor de afvoer van de totale geproduceerde elektriciteit is er dan (2040) nodig?	Uitgangspunt is dat er geen extra hoogspanningsmasten in Zeeland geplaatst worden voor het transport van elektriciteit. De elektriciteitsbalans zoals die in de CES 3.0 is opgenomen laat zien dat er de komende decennia sprake is van een productieoverschot van elektriciteit in de regio (ervan uitgaande dat de aannames over wind- en kernenergie realiteit worden). Als er geen maatregelen worden genomen zorgt dat voor knelpunten op met name het 380kV hoogspanningsnet. Oplossingen hiervoor zijn o.a. het creëren van meer (flexibele) vraagcreatie door bijvoorbeeld slim inzetten van elektrolyzers, het gericht en flexibeler inzetten van de kerncentrales (als die er komen).
5. Gebeurt dat alleen per hoogspanningsmasten, eventueel via Zeeuws Vlaanderen / België of is ook ondergronds transport met gelijkstroom voorzien? (Er zouden immers toch geen hoogspanningsnetten bij mogen komen!)	Er is geen aansluiting op het Vlaams hoogspanningsnet voorzien. Dat is vanwege regelgeving niet mogelijk. Zie hiervoor ook de antwoorden op de art. 44 vragen van de fractie van de SP over de brief van denktank TIJ aan de minister van Klimaat en Groene Groei (zaaknummer 608852). Zeeuws Vlaanderen krijgt een aansluiting op het landelijk 380kV hoogspanningsnet. De procedure hiervoor loopt inmiddels. In de CES wordt het aanleggen van gelijkstroomverbindingen als één van de oplossingen genoemd om te zorgen voor balans in aanbod van en vraag naar elektriciteit.
6. Wordt Vlaanderen betrokken bij de kernenergieplannen?	Het wel of niet betrekken van partijen bij de realisatie van kerncentrales is een verantwoordelijkheid van het Rijk.
7. Het rapport geeft een goed overzicht en inventarisatie van alle gevolgen en knelpunten. Kan Zeeland dat wel aan? Financieel en qua menskracht?	Het rapport is mede input voor de Zeeuwse Voorwaarden 2.0 en daarmee voor het Rijk-regiopakket. Het rapport moet dus nadrukkelijk niet worden gezien als het eindpunt, maar juist als de start van een aantal zaken die verder uitgewerkt of nader onderzocht moeten worden. Dat geldt voor de hier aangehaalde punten. Het onderwerp staat voor de provincie daarom ook op de agenda in de gesprekken over het Rijk-Regiopakket.